

Genel Yayın: 3436

HALİL CİBRAN
GEZGİN

ÖZGÜN ADI
L'ERRANT

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2015
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
MEHMET CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASIM KASIM 2015, İSTANBUL
13. BASIM OCAK 2022, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-619-9

BASKI: SENA OFSET
Maltepe Mah. Litros Yolu Sok. No:2/4 İç Kapı No: 4Nb9
Zeytinburnu İstanbul Tel. (0212) 613 38 46 Sertifika No: 45030

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskulturlar.com.tr

ÇEVİREN: KENAN SARIALIOĞLU

1946'da Of/Trabzon'da doğdu. Şair, felsefeci ve çevirmen. İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü "Materyalizm ve Ahlak" teziyle bitirdi. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Modern Türk Edebiyatında Şiir ve Felsefe İlişkisi" konulu doktora çalışması var. *Yalağuz* adlı toplu şiirlerinden sonra *Temmuz Sağanakları*'ni yayımladı. Hayyam'dan Cibran'a, Baudelaire'den Cioran'a, Doğu'dan, Batı'dan birçok şair ve yazarın yapıtlarını Türkçeye kazandırdı. Halen Mardin Artuklu Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesi.

Modern
Klasikler
Dizisi - 67

Halil
Cibran

Gezgin

Çeviren: Kenan Sarıaliođlu

İçindekiler

Gezgin	1
Giyisiler	2
Kartal ve Çayırkuşu	3
Aşk Şarkısı	5
Gözyaşları ve Gülüşler	6
Panayırda	7
İki Prenses	8
Şimşek	9
Keşiş ve Hayvanlar	10
Ermiş ve Çocuk	11
İnci	13
Beden ve Ruh	14
Kral	15
Kum Üstüne	18
Üç Armağan	19
Barış ve Savaş	20
Rakkase	21
İki Koruyucu Melek	22
Heykel	24
Değiş Tokuş	25
Aşk ve Nefret	26
Düşler	27
Meczip	28
Kurbağalar	29
Yasalar ve Yasama	31
Dün, Bugün ve Yarın	32
Filozof ve Ayakkabı Tamircisi	33
Köprüleri İnşa Edenler	34

Zaad Tarlası	35
Altın Kemer	37
Kırmızı Toprak	38
Dolunay	39
Münzevi Ermiş	40
Eski, Çok Eski Şarap	41
İki Şiir	42
Lady Ruth	43
Fare ile Kedi	44
Beddua	45
Narlar	46
Tek Bir Tanrı ve Birçok Tanrı	47
Sağır Kadın	48
Araştırma	50
Asa	51
Yol	52
Balina ve Kelebek	54
Bulaşıcı Huzur	55
Gölge	56
Yetmiş Yaş	57
Tanrı'yı Bulmak	58
İrmak	59
İki Avcı	60
Başka Gezgin	61

Gezgin

Yol kavşağında bir adama rastladım; sadece bir pelerini, bir asası ve yüzünü karartan acıdan bir tülü vardı. Selamlaştık ve ona “Evime gel,” dedim, “konuğum ol.”

O da geldi.

Eşim ve çocuklarım bizi evin eşliğinde karşıladılar. Adam onlara gülümsedi, onlar da sevindiler gelişine.

Hep birlikte sofraya oturduk, bizimkiler mutluydu, çünkü bu adam biraz suskun ve gizemliydi.

Yemekten sonra ateşin çevresinde toplandık; ben de gezileri hakkında sorular sordum ona.

O gece ve ertesi gün, bize birçok öykü anlattı; ama benim şimdi anlattıklarım onun acı günlerine ait bir tanıklıktır, kendisi çok tatlı ve yumuşak biri olsa da. Öyküleri de, yol boyunca biriken bu tozdan ve bu sabırdan oluşmuştur.

Adam üç gün sonra bizden ayrıldığında, konuğumuzun gitmiş olduğunu değil, içimizden birinin hâlâ bahçede olduğunu, henüz içeri girmediğini düşündük.

Giysiler

Bir gün, Güzellik ve Çirkinlik deniz kıyısında karşılaştılar. Biri, öbürüne “Haydi yıkanalım,” dedi.

Soyunup suya daldılar. Biraz sonra, Çirkinlik kıyıya çıkıp Güzelliğin giysilerini giydi ve yoluna devam etti.

Güzellik de sudan çıktı. Giysilerini bulamayınca, çıplak kalmaktan da çok utandığı için, Çirkinliğin giysilerine büründü. Sonra, kendi yoluna gitti.

İşte, o gün bugündür, erkekler ve kadınlar Güzellikle Çirkinliği birbirine karıştırdılar.

Ancak, kimi insanlar, ona ait olmayan giysilerine rağmen Güzelliğin yüzünü gördüler ve onu tanıdılar. Kimi insanlar da tanırklar Çirkinliğin yüzünü; giysiler onu gözlerinden saklayamaz.

Kartal ve ayırkuşu

Bir ayırkuşu ile bir kartal, yüksek bir tepedeki bir kayalıkta karşılaştılar. ayırkuşu kartala “İyi günler dilerim, efendim,” dedi. Kartal onu, yüksekte şöyle bir süzdükten sonra, vurgusuz bir sesle cevap verdi: “İyi günler.”

ayırkuşu devam etti: “Umarım, sizin için her şey yolundadır, efendim.”

“Evet,” dedi kartal, “işlerimiz yolundadır; ama sen bilmez misin ki, biz kuşların kralıyız ve biz konuşmadan senin bize hitap etmeye hakkın yoktur?”

ayırkuşu “Aynı aileden olduğumuzu sanıyorum,” diye karşılık verdi.

Kartal küçümsemeye baktı ona ve “Kim söyledi ki seninle benim aynı aileden olduğumuzu?” diye sordu.

ayırkuşunun yanıtı şöyleydi: “Hatırlatmama izin verin, ben de sizin kadar yükseğe uçabilirim, şarkı okuyabilirim ve şu yeryüzünde yaşayan diğer yaratıklara neşe verebilirim. Oysa siz ne zevk ne neşe verebilirsiniz.”

Kartal bu söze öfkeleni: “Zevkmiş, neşeymiş! Seni gidi kendini beğenmiş, kasıntı, cılız yaratık! Seni küçük bir gaga darbesiyle yutabilirim. Boyun ancak benim ayağım kadar!”

ayırkuşu uçarak kartalın sırtına kondu ve tüylerini gagalamaya başladı. Sinirlenen kartal, küçük kuştan kurtulmak için hızla yükseğe uçtu. Ama başaramadı. Kavgadan usanıp geri döndü ve yüksek tepedeki aynı kayanın üstüne kondu; hiç böyle öfkelenmemişti, o küçük yaratık sırtında, o uğursuz ana lanet yağdırdı.

O sırada, küçük bir kaplumbağa geçti oradan ve bu görüntü karşısında gülmeye başladı; sarsıla sarsıla öyle güldü ki, az kalsın sırtüstü devrilecekti!

Kartal kaplumbağayı süzdü ve şöyle dedi: “Sen, ağır ve yerle bir sürünen küçük şey, her zaman toprağa mahkûm olan yaratık, neye gülüyorsun peki?”

Kaplumbağa cevap verdi: “Evet, görüyorum ki ata dönmüşsün, küçük bir kuş da sürüyor seni, ama küçük sürücün kuşların en iyisi.”

Kartal, bunun üzerine “Sen kendi işine bak!” dedi. “Bu iş, küçük kız kardeşim çayırkuşu ile benim aramda bir aile meselesi!”

Aşk Şarkısı

Bir şair, günün birinde, güzel bir aşk şarkısı yazdı. Bu şarkıyı çoğaltıp dostlarına, erkek kadın demeden, tüm yakınlarına gönderdi. Bunların arasında, sadece bir kez gördüğü ve dağların ardında yaşayan genç bir kadın da vardı.

İki gün geçti, geçmedi; bir haberci genç kadından bir mektup getirdi. Mektupta şöyle diyordu: “Bana yazmış olduğunuz aşk şarkısının beni çok duygulandırdığından emin olmanızı isterim. Nişan hazırlıklarımız için annem ve babamla tanışmaya gelin hemen.”

Şair bir başka mektupla cevap verdi ona: “Dostum, bu sadece bir şairin yüreğinden çıkmış, her erkeğin her kadına söylediği bir aşk şarkısıdır.”

Kadın yeniden yazdı şaire: “Siz ikiyüzlü bir adamdan başka bir şey değilsiniz, yazdıklarınız da düpedüz yalan! Bugünden itibaren ve ölünceye kadar, sizi hatırlayarak bütün şairlerden nefret edeceğim!”

Gözyaşları ve Gülüşler

Nil kıyısında, gün batarken, bir sırtlanla bir timsah karşılaştılar. Durup selamlaştılar.

Sırtlan dedi ki: “Nasıl gidiyor hayat, azizim?”

Timsah da cevap verdi: “Benim için kötü. Zaman zaman acı ve hüznle ağlıyorum, o zaman da öteki hayvanlar bıkip usanmadan ‘Bunlar timsah gözyaşlarından başka bir şey değil!’ diyorlar. Bu da beni öyle yaralıyor ki, söyleyecek söz bulamıyorum.”

Bunun üzerine, sırtlan konuştu: “Acınızdan ve hüznünüzden söz ediyorsunuz, ama bir an benim yerimde olduğunuzu düşünün. Dünyanın güzelliğini seyrediyorum; harikalarına, mucizelerine bakıyorum, salt bir neşeyle, tıpkı günün güldüğü gibi, bazen kahkahayla gülmeye koyuluyorum. Şu ormanın milleti de ‘Bu bir sırtlanın gülüşünden başka bir şey değil...’ diyor.”

Panayırda

Bir gün, panayıra köyden bir genç kız geldi. Çok sevimliydi. Yüzünde leylak ve gül vardı; günbatımı akardı saçlarında ve dudaklarında gülümserdi şafak.

Bu gönülçelen yabancı ortada görünür görünmez, genç adamlar etrafını sardılar. Biri onunla dans etmek, öbürü onuruna pasta kesmek istiyordu. Hepsi yanığından bir öpücük istiyordu. Nihayet, panayır değil miydi?

Ama yine de, kız şaşırıp ürkmüştü, genç adamlar hakkında da kötü düşünmeye başladı. Onları azarladı, dahası bir ikisini de tokatladı. Sonra, olanca hızıyla koşarak kaçtı oradan.

Aynı akşam, dönüş yolunda, içinden şöyle dedi: “İçim bulandı. Bu genç adamlar ne kadar da münasebetsiz, ne kadar da kötü yetişmişler! İnsanı çileden çıkarıyorlar!”

Bir yıl geçti, ama bu aynı sevimli kızın aklından o panayırlar, o genç adamlar çıkmadı. Sonra, yüzünde leylak ve gülle, saçlarından günbatımı akan ve dudaklarında şafağın gülümsediği o kız tekrar panayıra gelmeye karar verdi.

Ancak bu kez, genç adamlar kızı görünce ona yüz çevirdiler. Ve bütün gün boyunca görmezden gelinip, yalnız kaldı.

Gün batarken, evinin yolunu tuttuğunda, yüreği kan ağlıyordu: “İçim bulandı. Bu adamlar ne kadar da münasebetsiz! Ne kadar da kötü yetişmişler! İnsanı çileden çıkarıyorlar!”

İki Prenses

Shawakis kentinde bir prens yaşıyordu; erkek, kadın, çocuk, herkes tarafından sevilmişti. Kırlardaki hayvanlar bile onu selamlamaya geliyordu.

Ancak, karısı olan prensesin onu sevmediği, hatta ondan nefret ettiği herkesin dilindeydi.

Bir gün, komşu bir kentin prensesi Shawakis prensesini ziyarete geldi. Birlikte oturup konuştular; sohbet sırasında kocalarından söz açıldı.

Shawakis prensesi tutkuyla söylendi: “Evliliğinizden bu yana yıllar geçmesine rağmen, eşiniz prensle birlikte mutlu olduğunuz için size imreniyorum. Bana gelince, nefret ediyorum kocamdan! Bir tek bana ait değil, bundan dolayı da çok mutsuzum!”

Konuk prenses ona bakıp dedi ki: “Dostum, sizin kocanızı sevdiğiniz bir hakikat. Evet, ona doymak bilmeyen bir tutkuyla bağlısınız ve tabiri caizse, bir kadın için hayat, bir bahçe için bahar neyse odur. Ama siz bana ve kocama acıyın, çünkü bizim sessiz bir sabırla birbirimize katlanmaktan başka bir şey yaptığımız yok. Ancak, siz ve ötekiler, bunun mutluluk olduğunu sanıyorsunuz!”

Şimşek

Bir piskopos, fırtınalı bir günde, katedralinde bulunuyordu. Hıristiyan olmayan bir kadın onu görmeye geldi ve sordu: “Ben Hıristiyan değilim. Kurtuluş hakkım var mı benim? Cehennem ateşinden kaçabilir miyim?”

Piskopos bakışlarını kadına çevirdi ve cevap verdi ona: “Hayır, su ve kutsal ruhla vaftiz olanların dışında, kimseye kurtuluş yoktur!”

Ve sözünü tam bitirdiği anda, bir gök gürültüsüyle katedralin üstüne yıldırım düştü, yapı bir anda ateş ve alev içinde kaldı.

Kentin insanları yetişip kadını kurtarmayı başardılar. Ama piskopos yandı kül oldu, ateş onu yuttu.

Keşiş ve Hayvanlar

Vaktiyle yeşil tepelerin bağrında bir keşiş yaşardı. Tertemiz ruhu ve apak bir yüreği vardı. Yeryüzünün tüm hayvanları ve gökyüzünün kuşları çiftler çiftler ona gelirler, o da onlarla konuşurdu. Onu zevkle dinlerler, etrafına toplanmaktan hoşlanırlardı; öyle ki gece çökünceye kadar oradan ayrılmak istemezlerdi; ta ki onları yola koyup hayır duasıyla rüzgâra ve ormana emanet edinceye kadar.

Bir akşam, aşktan söz ederken, bir leopar başını kaldırıp keşişe “Bize aşktan söz ediyorsunuz,” dedi, “söyleyin o zaman efendim, sizin eşiniz nerede?”

Keşiş cevap verdi: “Hiç eşim olmadı.”

Bunun üzerine, hayvanlar ve kuşlar meclisinde büyük bir şaşkınlık çığılığı koptu. Aralarında şöyle konuşmaya başladılar: “Kendisinin ne aşktan ne de çiftleşmeden haberi yokken, nasıl söz edebilir bunlardan bize!” Ve sessizce, küçümseyerek keşişi tek başına bıraktılar.

O gece, keşiş hasırına yüzükoyun uzandı ve geçmişine pişmanlıkla, acı acı ağladı.